ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ & ਓਆਰ.ਐਸ.
ਬਨਾਮ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਮਊ & ਓਆਰ.ਐਸ.
(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 5107)
ਜੁਲਾਈ 07, 2023
[ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਾਈ ਅਤੇ ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ*, ਜੇ.ਜੇ.]

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਅਥਾਰਿਟੀ ਐਕਟ, 1956: ਐਸ. 3ਐਚ – ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਰਕਮ – ਜਬਰੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ – ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ – ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ – ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ-ਐਸ.ਐਲ.ਏ.ਓ. ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ – ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ – ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਿਟੀ, ਐਸ.ਐਲ.ਏ.ਓ. ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲੀ – ਪਰੰਤੂ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਐਸ.3ਜੀ (5) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ – ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਹਿੱਸੇ ਦਿੱਤੇ – ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਟ ਅਰਜ਼ੀ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ – ਨਤੀਜੇ ਦੇ – ਫੈਸਲਾ: ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਸਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੇਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ – ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ – ਵਿਵਾਦ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਜ਼ਮਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ – ਐਸ.ਐਲ.ਏ.ਓ. ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਐਚ ਦੀ ਉਪਧਾਰਾ (4) ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ – ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਨਿਯਮ – ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਨਿਯਮ – ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ:

1.1 ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਅਥਾਰਿਟੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਐਕਟ, 1956. ਇਹ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੇ ਉਸ ਸੁਥਰੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਿਯਮ ਲਫ਼ਜ਼ੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਉੱਸ ਸਮੇਂ ਮਦਦ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

1.2 ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਿਧਾਂਤ ਲਫ਼ਜ਼ੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮ, ਸ਼ਰਾਰਤ ਦਾ ਨਿਯਮ/ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਨਿਰਮਾਣ, ਆਦਿ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਫ ਸ਼ਬਦ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਮੱਝਦਾਰੀ ਵਾਲਾ ਨਤੀਜਾ ਨਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਜੇ ਲਫ਼ਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਜਿਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ, ਉਥੇ ਲਫ਼ਜ਼ੀ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਮਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿਣ

ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਾਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਜਾਂ ਛੱਡ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਾਂ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

1.3 ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅੰਤਰ ਹੈ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਵੰਡ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਧਨ - ਰਾਸ਼ੀ. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਨੂੰ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ 'ਤੇ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ ਰਕਮ. ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਠੀਕ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਮੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਿਸ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਸਥਿਤ. [ਪਰਾ 26]

1.4 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮੁਫ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ. ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦਾ ਮੁੱਲ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਧਾਰਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਪਯੋਗ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਨੁਭਵ ਕੀਤੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਾਰਨ ਹੈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਤਾਂ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਪੈਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਾਰੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਜੋ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਤਾਂ ਕਿ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਸਾਰੇ ਹਿੱਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਸਨਮਾਨਿਤ ਪਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਹੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਡੇਟਾ, ਕਾਫ਼ੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਵਿਵਾਦ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੋ ਪਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਦਾ ਸਹੀ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਜੋ ਗੁਆਚ ਗਏ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਟੀਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਓ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ। [ਪਰਾ 27]

1.5 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵੰਡ ਵਿੱਚ, ਇਕੋ ਇਕ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3H ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਵੰਡ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਕੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਵੰਡ ਦਾ ਅਸਲ ਨਿਯਮ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੰਡ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

1.6 ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਜ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ।

1.7 ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾ ਝਗੜਾ ਵੰਡ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਜੋ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪੱਖ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

1.8 ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ

ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਸਬੰਧੀ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਸਬੰਧੀ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੇਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮਤਲਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ।

1.9 ਜੇਕਰ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸਨੂੰ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ, ਫਿਰ, ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਓ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨ ਸਥਿਤ ਹੈ. ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਨ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਕਤੀ, ਸਮਰੱਥ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਸੈਕਸ਼ਨ 3H ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਏ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਵਿਵਾਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਕਦਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ। ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹੀ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ, ਕਰੇਗਾ ਫਿਰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. [ਪਰਾ 34]

1.10 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਾਸੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁਣ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕਰਨਗੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3H ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਨਾਲ। [ਪੈਰਾ 35]

ਡੋਸੀਬਾਈ ਨਾਨਾਭੋਯ ਜੀਜੀਭੋਯ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਐਮ. ਭਰੂਚਾ, (1956) 60 ਬੋਮ ਐਲ.ਆਰ.ਬੀ 1208 – ਮਨਜ਼ੂਰੀ.

ਸ਼ਾਰਦਾ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ 2003 ਮ੍ਰਲਜ ਆਨਲਾਈਨ (ਐਸ.ਸੀ.) 23 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ 2003 ਐਸ.ਸੀ 942 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5107 ਦਾ 2022.

ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 28.02.2020 ਦੇ ਵਿਚ ਡਬਲਿਊ.ਸੀ ਨੰਬਰ 7310 ਦਾ 2020 ਵਿੱਚ.

ਗੌਰਵ ਅਗਰਵਾਲ, ਸ਼ੁਭਰਾਂਸ਼ੂ ਪਾਧੀ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਯਾਦਵ, ਮਿਸ ਰਿਮਝਿਮ ਅਗਨਿਹੋਤਰੀ, ਮਿਸ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰੀ ਸ਼ੰਕਰ, ਨਿਰੂਪ ਸੁਕੀਰਤੀ, ਜੈ ਨਿਰੂਪਮ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਲਈ.

ਰਾਜੀਵ ਸਿੰਘ ਠਾਕੁਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਵੀ. ਕੇ. ਸ਼ੁਕਲਾ, ਮਿਸਿਜ਼ ਗਰਿਮਾ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਸ਼ਰਣ ਕੁਮਾਰ ਦੁਬੇ, ਦਲਘਵੰਸ਼ੂ ਸਾਹੂ, ਆਸ਼ਿਮਾ ਕੁਮਾਰ, ਕਮਲਾ ਸ਼ਰਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਮਿਸ ਰੀਤੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਤੁਸ਼ਾਰ ਸਵਾਮੀ, ਸਾਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੁਬੇ, ਨਿਸ਼ਿਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੇ. ਬੀ. ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ, ਜੇ. ਨੇ ਸੁਣਾਇਆ.

2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 23.01.2015 ਨੂੰ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3A(1) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਨੰਬਰ 29 ਦੇ ਚਾਰ ਲੇਨ ਦੇ ਚੌੜਾਈ ਲਈ ਮਾਊ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਾਂਵ ਅਹਿਰਾਨੀ ਬੁਜੁਰਗ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਊ (ਯੂ.ਪੀ.) ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ ਦੇ ਗਾਟਾ ਨੰਬਰ 158, 160 ਅਤੇ 161 ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

3. ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, 21.01.2016 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਧਿਨਿਯਮ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਡੀ ਅਧੀਨ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਉੱਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਸਟ ਹੋ ਗਈ।

4. ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਡੀਓ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਅਧੀਨ 28.11.2016 ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ (ਪਾਰਟੀਆਂ) ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ) ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ। ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਟਰਾਂਸਫਰ ਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਟੈਂਪ ਰੇਟ ਨੂੰ ਰੁਪਏ 4,50,000.00 ਮੰਨ ਕੇ, ਅਹਿਰਾਨੀ ਬੁਜ਼ੁਰਗ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 3.269 ਹੈਕਟੇਅਰ ਮਾਪਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁਪਏ 14,71,05,000.00 ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁਪਏ 29,42,10,000 ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਮਿਲਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਰੁਪਏ 81,07,52,000 ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕੁੱਲ ਦੁੱਗਣੀ ਰਕਮ ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ 15,29,62,52,000 ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਕਮ ਉੱਤੇ 100% ਸੋਲੇਟੀਅਮ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁਪਏ 30,00,11,58,200 ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ। ਅਤਿਰਿਕਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁਪਏ 3,16,65,903.00 ਧਾਰਾ 3ਏ ਦੀ ਆਖਰੀ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 6ਵੀਂ ਮਾਰਚ, 2015 ਤੋਂ 12% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੁੱਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਰੁਪਏ 63,16,90,117.00 (ਰੁਪਏ ਤਿੰਨ ਸੱਠ ਕਰੋੜ ਸੋਲਾਂ ਲੱਖ ਨੱਬੇ ਹਜ਼ਾਰ ਇੱਕ ਸੌ ਸਤਾਰਾਂ ਹੀ) ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਐਵਾਰਡ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਦੇ 10% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਖਰਚੇ ਰੁਪਏ 6,31,69,012.00 ਅਤੇ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਰੈਵਨਿਊ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ 6,700.00 ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਥਾਰਿਟੀ ਤੋਂ 174 ਵਾਰ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਕਾਊਂਟ ਹੈੱਡ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅਨੁਸਾਰੀ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਹਿਸੀਲ ਨੂੰ ਐਂਟਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਐਵਾਰਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਭਾਰਤੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਿਟੀ, ਗੋਰਖਪੁਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਐਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ।"

5. 11.12.2019 ਨੂੰ, ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਸੰਬੰਧੀ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਚੁੱਕਿਆ। ਤਿੰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਗਟ ਨੰਬਰ 158 ਵਿਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਗਟ ਨੰਬਰ 160 ਅਤੇ 161 ਵਿਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1/3ਰਡ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਗਟ ਨੰਬਰ 158 ਵਿਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ 5/8ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਗਟ ਨੰਬਰ 160 ਅਤੇ 161 ਵਿਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 13/16ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ।

6. ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਵ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 53(3), ਸਕਸ਼ਮ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹਿੱਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ, ਸਕਸ਼ਮ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗਵਾਈ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ 11.04.2019 ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

"4. ਇਹ ਕਿ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1353 ਦੀ ਨਕਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਗਟਾ ਨੰਬਰ 213 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਨੰਬਰ 232/1 ਸਕੇ. ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨੰਬਰ ਗਟਾ ਨੰਬਰ 213 ਹੈ 23 1/2 ਮੀ/ਵਰਗ/138 ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨੰਬਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 232 ਸਿੰਧੀਆ ਕਾਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨੰਬਰ ਗਟਾ ਨੰਬਰ 233 ਹੈ 214/4 ਏਕੜ ਅਤੇ ਕਿਸਮ 519 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਬਾਗ ਦਿਘਾਰ"। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਨੰਬਰ ਗਟਾ ਨੰਬਰ ਹੈ 287 ਭਾਵ 1/44.00 ਏਕੜ ਵਿਚ ਜਿਸ ਵਿਚ "ਬਾਗ ਦਿਘਾਰ" ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਹੈ।

5. ਇਹ ਕਿ ਮਾਧਵ ਸ਼ਾਹੀ, ਸੀਤਾਰਾਮ ਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਭੋਲਾਨਾਥ, ਗੰਗਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਸਰਯੂ, ਬ੍ਰਿਜਮੋਹਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਕਸਤੇ ਖਰਬੂਜੇ ਦੇ ਨਾਮ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 46 ਖਾਤਾਉਨੀ ਦੀ ਨਕਲ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਨ ਫਸਲ ਸਾਲ 1348, ਅਹਰਨੀ ਬੁਜ਼ੁਰਗ, ਵਿਚ ਜਿਸ ਵਿਚ ਗਟਾ ਨੰਬਰ 232 ਏਕੜ ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਧਵ, ਸੀਤਾਰਾਮ ਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ

ਭੋਲਾਨਾਥ, ਗੰਗਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਸਰਯੂ, ਬ੍ਰਿਜਮੋਹਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਕਸਤੇ ਕਾਨੂ ਦੇ ਨਾਮ ਫਸਲ ਸਾਲ 1348 ਲਈ ਗਟਾ ਨੰਬਰ 128 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਗਟਾ ਨੰਬਰ 2320/284 ਏਕੜ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮਕਰੰਦੂ, ਸੀਤਾਰਾਮ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਭੋਲਾ ਨਾਥ, ਬਿੰਜੋਹਨ ਕਸਤੇ ਕਹਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 92/81, ਗਟਾ ਨੰਬਰ 2320/539 ਅਤੇ, ਗਟਾ ਨੰਬਰ 2320/644 ਦੇ ਗਟਾਸ ਵਿਚ 1.163 ਏਕੜ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਹੈ। ਫਸਲ ਸਾਲ 1348 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਮਾਬੰਦੀ 12 ਵਜੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਗਟਾ ਨੰਬਰ 227 /1.440 ਵਿਚ ½ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਾ, ਗਟਾ ਨੰਬਰ 232 ਮਿਮ./0.551, 232/0.183, 232/0.539 ਅਤੇ 233/ 1.624 ਵਿਚ 24ਲੁਮ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਰਸਤਾ ਹਾਸ਼ੀਆ ਦੋਆਬੀਘਾਟ ਤੋਂ ਗਾਜ਼ੀਪੁਰ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸਿਓਂ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ੀਦਾਤਾ ਨੂੰ ਗਟਾ ਨੰਬਰ 232 ਅਤੇ 233 ਵਿਚ 1/3ਰਡ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਟਾ ਨੰਬਰ 227 1/1.440 ਏਕੜ ਵਿਚ ½ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਗਟਾ ਨੰਬਰ 158, ਜਿਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ 31.05.1976 ਨੂੰ ਅਜ਼ਮਗੜ੍ਹ ਦੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਰਜ਼ੀਦਾਤਾ ਸੁਰੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ 1/8 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗਟਾਸ ਨੰਬਰ 232, 233 ਭਾਵ ਮੌਜੂਦਾ ਗਟਾ ਨੰਬਰ 158 ਵਿਚ 0.553 ਏਕਮੇ 1/16ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਗਟਾਸ ਨੰਬਰ 160 ਅਤੇ 161।

7. ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਯਾਨੀ. SLAO, Mau ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਮਿਤੀ 11.12.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੀ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3H(3) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। SLAO ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 31.05.1976। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿ SLAO ਨੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ/SLAO ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਤੌਨੀ ਜੋ ਕਿ ਫਸਲ ਸਾਲ 1348 ਲਈ ਐਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਖਤੌਨੀ ਜੋ ਕਿ ਫਸਲ ਸਾਲ 1423/1428 ਸੀ.ਐਚ. ਫਾਰਮ 1 ਅਤੇ 45 ਅਤੇ ਫਾਰਮ 1, ਪਿਛਲੀ ਖਤੌਨੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ, ਮਿਤੀ 31.05.1976 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਿਵਿਲ ਜੱਜ, ਆਜ਼ਮਗੜ੍ਹ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਿਵਿਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਘੋਸੀ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਲਲੇਖਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਾਣਯੋਗ ਸਿਵਿਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 'ਕੀ ਮੁਦਾਇ ਸਾਂਝੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦਰਖ਼ਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਕਾ ਵਿੱਚ 1/4ਵਾਂ ਅਤੇ ਸੂਚੀ ਖਾ 1/8ਵਾਂ ਅਤੇ 1/12ਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?' ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਿਵਿਲ ਜੱਜ, ਆਜ਼ਮਗੜ੍ਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਲੇਖਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ 'ਉਪਰੋਕਤ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਗੰਗਾ, ਭੋਲਾ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ 208 (ਨਵਾਂ ਨੰਬਰ 158) ਵਿੱਚ 1/4ਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਹੋਰ, "ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਕਾਬਲ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਭੋਲਾ ਦਾ ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ 208 (ਪੁਰਾਣਾ 237) ਵਿੱਚ 1/3ਵਾਂ ਹਿੱਸਾ, ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ 213 ਅਤੇ 214 (ਪੁਰਾਣਾ 232 ਅਤੇ 233) ਵਿੱਚ ਦਰਖ਼ਤਾਂ ਦਾ 1/32" ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਦੋਹਰੀਘਾਟ - ਗ਼ਾਜ਼ੀਪੁਰ ਰੋਡ ਦੇ ਦਰਖ਼ਤ ਦਾ 1/16ਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਸੀ।" ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਆਂਇਕ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ, ਦਰਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, ਪਰ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਜਵਾਬੀ ਵਿਨੋਦ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਾਂਝੇ ਮਾਲਕੀ/ਸਹ-ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯੋਗ ਸਿਵਿਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਕਦੇ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਹੈਂਸ ਨਿਆਂਇਕ ਰੁਕਾਵਟ ਵੀ ਇਸੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਰੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਘੋਸੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਤਰਾਜ਼ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਯਾਪਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਘੋਸੀ ਨੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ, ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ ਕਿ ਸੂਰਜ, ਗੰਗਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਾਈਕ ਅਤੇ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਿਜਮੋਹਨ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਲਦੇਵ ਬਿਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਜਮੋਹਨ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ 1/4ਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਗੰਗਾ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਭੋਲਾਨਾਥ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਨ। ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ ਸੁਰੇਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਦ੍ਵਾਰਿਕਾ ਦਾ ਵਾਰਿਸ ਹੈ, ਪਰਾਗ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਭੋਲਾਨਾਥ ਤੋਂ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਭੋਲਾਨਾਥ ਕੇਵਲ ਉਸੇ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਹਿਰਾਨੀ ਬੁਜ਼ੁਰਗ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਸੀਐਚ ਫਾਰਮ 11, 23, 41 ਅਤੇ 45 ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਤੌਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ ਸੁਰੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਹੋਲਡਿੰਗ ਐਕਟ ਦੇ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 49 ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਹੈ।

ਆਦੇਸ਼

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਖਾਤੂਨੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਘੋਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਫਾਈਲ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ, ਉਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

Sd/ ਅਸਪਸ਼ਟ

(ਅਤੁਲ ਵਾਟਸ)

ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ/ ਐਸ.ਐਲ.ਏ.ਓ.

ਮਊ

11.12.2019*

8. ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਐਸ.ਐਲ.ਏ.ਓ. ਦੁਆਰਾ 11.12.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3G(5) ਨੂੰ ਸੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਮਊ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਮਊ ਨੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ 16.01.2020 ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਮਊ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"ਆਦੇਸ਼

ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਮਰੱਥ ਅਫ਼ਸਰ/ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਫ਼ਸਰ, ਮਊ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 11.12.2019 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਫ਼ਸਰ ਕੋਲ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਦਿਆਂ, ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਨਾ ਹੱਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਖਾਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲ ਤੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਗਲਤ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ।"

9. ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਊ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ

ਹੋ ਕੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਉੱਪਰ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਨੰਬਰ 7310 ਦੇ 2020 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਕਤ ਰਿਟ ਬਿਨੈ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 28.02.2020 ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

"1. 'ਸ੍ਰੀ ਯਾਦਵੇਂਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਖੜੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ।

2. ਰਿਟ ਬਿਨੈ 16.01.2020 ਨੂੰ ਮਊ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(G) ਅਧੀਨ ਸੱਤਾ ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਮਊ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ 17.12.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਟ ਬਿਨੈ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਹਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਸਕੀ।

4. ਰਿਟ ਬਿਨੈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।"

10. ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਬਿਨੈ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਆਏ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 31.08.2020 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਊ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ 16.01.2020 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕ

11. ਮਿਸਟਰ ਗੌਰਵ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ 11.12.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(H)3 ਅਧੀਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਯ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰੋਚ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(H)4 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੈ।

12. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਇਕ ਮਧਿਆਸਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਕੇਵਲ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(ਜੀ)(5) ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਕ ਮਧਿਆਸਤਾ।

13. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ 11.12.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। 16.01.2020 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

14. ਆਖਰ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ, ਮੈਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ

ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਜਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

15.ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਸਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ 16.01.2020 ਨੂੰ ਮੈਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਮੈਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਖਾਸ ਜਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਫਸਰ, ਮੈਂ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ

16. ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਕੇ. ਸ਼ੁਕਲਾ, ਜੋ ਕਿ ਮੈਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1) ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਖਾਸ ਜਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਫਸਰ, ਮੈਂ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2) ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਬਹੁਤ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 11.12.2019 ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(ਐਚ)(3) ਅਧੀਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4, 6 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ

17. ਸ੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4, 6 ਅਤੇ 16 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਹਨ, ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਛੱਡੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਝਗੜਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਵੰਡ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਮਾਊ ਨੂੰ ਸਕਸ਼ਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 31.05.1976 ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਅਜ਼ਮਗੜ੍ਹ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 63 ਦੇ 1970 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

18. ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

19. ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਓਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

20. ਧਾਰਾ 3A ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"3A. ਜ਼ਮੀਨ ਆਦਿ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ—(1) ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਨਹਿਤ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ, ਦੇਖਭਾਲ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਹਰ ਇਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧੀਨ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(3) ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਸਾਰ ਨੂੰ ਦੋ ਸਥਾਨਕ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

21. ਧਾਰਾ 3C ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3D ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3E ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3G ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਯੋਗ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3G ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

"3G. ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਯੋਗ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ।—(1) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(2) ਜਦੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਭੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਹੇਠ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਨੰਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਦਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੋ ਸਥਾਨਕ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

(4) ਅਜਿਹੀ ਨੋਟਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇਗੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 3C ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਉਲ੍ਲੇਖਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ, ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

(5) ਜੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਾਸ਼ੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਉੱਤੇ,

(6) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੰਸੀਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 (26 ਦੇ 1996) ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਹਰ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

(7) ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮਧਿਆਸਤਾ ਜਦੋਂ ਉਪਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ—

(ਅ) ਧਾਰਾ 3ਏ ਅਧੀਨ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ;

(ਬ) ਜਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਜੇਕਰ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜਮੀਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ;

(ਸੀ) ਜਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਜੇਕਰ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਉਸ ਦੀ ਹੋਰ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ;

(ਡੀ) ਜੇਕਰ, ਜਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣਾ ਨਿਵਾਸ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਬਦਲਾਅ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਚਿਤ ਖਰਚੇ, ਜੇਕਰ ਹੋਣ."

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

22. ਧਾਰਾ 3ਐਚ ਰਕਮ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਧਾਰਾ 3ਐਚ ਦਾ ਉਪਧਾਰਾ (4) ਹੈ। ਉਪਧਾਰਾ (4) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"3ਐਚ. ਰਕਮ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ।—

(4) ਜੇਕਰ ਰਕਮ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਭਾਗ ਦੇ ਵੰਡ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਸ ਜਮੀਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ।"

23. ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜਮੀਨ ਐਕਟ 1956 ਅਧੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੇ ਉਪਧਾਰਾ (5) ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਦੇ ਉਪਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਕਮ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮਧਿਆਸਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3ਐਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 3ਜੀ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3ਐਚ ਦੇ ਉਪਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦੇ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3ਐਚ ਦੇ ਉਪਧਾਰਾ (4) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਫ ਅਤੇ ਸਧਾਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਕਮ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਭਾਗ ਦੇ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਸ ਜਮੀਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ।

24. ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਐਕਟ 1956 ਦੇ ਉਪਬੰਧ। ਇਹ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਿਆ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਨਿਰਮਾਣ ਹੈ। ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਪਬੰਧ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਬੰਧ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ. ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

25. ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮ, ਲਈ ਉਦਾਹਰਨ, ਸ਼ੁਰਾਰਤ ਨਿਯਮ/ਮਕਸਦ ਨਿਰਮਾਣ, ਆਦਿ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਦੇ ਸ਼ਬਦ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਲੀਡ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕੋਈ ਸਮਝਣ ਯੋਗ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ. ਜਿੱਥੇ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ, ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਕ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਇਸ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਹੈ. ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ

ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਕਮੀ ਹੈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ, ਅਦਾਲਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਮੀ.

26. . ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਸ ਸੁਥਰੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਿਯਮ ਲਫ਼ਜ਼ੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਧਾਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਕੇਵੱਲ ਉੱਸ ਸਮੇਂ ਮਦਦ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

27. . ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਲਲੇਖਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਿਦਾਂਤ ਲਫ਼ਜ਼ੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਸ਼ਰਾਰਤ ਦਾ ਨਿਯਮ/ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਨਿਰਮਾਣ, ਆਦਿ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੀ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਫ਼ ਸ਼ਬਦ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਜੇ ਲਫ਼ਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਜਿਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਜਬਰੀ ਖਰੀਦ ਦੁਆਰਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿਣ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਧਾਰਨ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਅਹਾਰਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਵਾਰਡੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਦਿਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਜਟਿਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਉੱਠਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਿਧ ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਬਰੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਅਵਾਰਡੀ ਗਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਹ ਮੁੱਲ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਅਵਾਰਡੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਪ੍ਰਤਿਸਪਰਧੀ ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਵ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਡੇਟਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ, ਕਾਫੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਕਾਲਪਨਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਪਰ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਸਹੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਉਸ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੰਡਦਾ ਹੈ। [ਦੇਖੋ : ਦੋਸੀਬਾਈ ਨਾਨਾਭੋਯ ਜੀਜੀਭੋਯ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਐਮ. ਭਰੂਚਾ, (1956) 60 ਬੋਮ LR 1208]

28. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਕੋ ਇਕ ਆਮ ਸਿਦਾਂਤ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3ਐਚ ਦੀ ਉਪਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਅਪੋਰਸ਼ਨਮੈਂਟ ਇੱਕ ਮੁੜ-ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਵੰਡ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਹਰ ਕੇਸ ਦੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਅਪੋਰਸ਼ਨਮੈਂਟ ਲਈ ਅਸਲ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੰਡ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਸਕੇ।

29. ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ।

30. ਅਸੀਂ ਉਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4, 6 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾ ਝਗੜਾ ਅਪੋਰਸ਼ਨਮੈਂਟ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 63 ਦੇ 1970 ਵਿੱਚ 31.05.1976 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਨਿੱਜੀ ਉਤਰਦਾਤਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦੇ ਅਪੋਰਸ਼ਨਮੈਂਟ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

31. ਅਸੀਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਅਤੇ ਰਕਮ ਦੇ ਅਪੋਰਸ਼ਨਮੈਂਟ ਸਬੰਧੀ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

32. ਸ਼ਾਰਦਾ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, 2003 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਮ.ਐਚ.ਐਲ.ਜੇ. ਔਨਲਾਈਨ (S.C.) 23 = AIR 2003 SC 942, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਅਤੇ 31 ਜਵਾਬ ਦੇ ਘੇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894. ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

23. ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ ਕਲੈਕਟਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾਮਤ: ਧਾਰਾ 18 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 30. ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਓਵਰਲੈਪ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਪੋਰਸ਼ਨਮੈਂਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਨਿਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 12(2) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਦਿੱਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਪਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਫਾਇਲਿੰਗ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਪੋਰਸ਼ਨਮੈਂਟ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 30 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਜੋ ਇਨਾਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਇਨਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 30 ਅਧੀਨ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਯ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

24. ਡਾ: ਜੀ.ਐਚ. ਗ੍ਰਾਂਟ ਬਨਾਮ. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਪਾਵਰ ਵੈਸਟਿੰਗ ਲਈ ਆਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ. ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ 2:1 ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ:

(i) ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦੋ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਓ, ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 18 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 30। ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਓਵਰਲੈਪ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 12(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਵਾਰਡ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਓ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਪਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਲੈਕਟਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਵੰਡ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਓ 30, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ 'ਤੇ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ. ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੰਦਰਭ ਲਈ, ਕੋਈ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ii) ਇਹ ਧਾਰਾ 30 ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਨਾਮ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(iii) ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇਨਾਮ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ, ਇਕ ਇਨਾਮ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ; ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਧਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਹ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਤਰਕ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(iv) ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿ ਉਹ ਇਨਾਮ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 30 ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦ ਚੁੱਕ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਿਰਫ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਸਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਰਾਜ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 30 ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਜਾਂ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਜਤਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

(v) ਬਿਹਾਰ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਭੂਮੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਭੂਮੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਜ ਉਤੇ ਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਚਕਾਰ "ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ" ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਯੋਗ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਭੂਮੀ ਲਈ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਵਾਦ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ 30 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

30. ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਉਪਾਅ u/s 18 ਸਿਰਫ਼ 'ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ' ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਏ ਨੋਟਿਸ 12(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ 18(2) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ। ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਆਧਾਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਧੀਨ 18 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਰਲੇਖ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 29 ਹੈ, ਜੋ 'ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ' ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਅੰਤਮਤਾ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(1) ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 'ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ' ਅਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ (i) ਸਹੀ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਅਰਥਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਪ, (ii) ਮੁੱਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ, ਅਰਥਾਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਅਤੇ (iii) ਵੰਡ 'ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ' ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ। 'ਵਿਅਕਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ' ਤੱਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੇ ਕੀ ਉਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 29 ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਅੰਤਮਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ 'ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ' ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਵੰਡ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ. ਧਾਰਾ 30 ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਰਫ 'ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ' ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ 'ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ' ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਦੇ 12(2) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਅਧਾਰ। ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 'ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ' 'ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ' ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦਾ ਵੀ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਧਾਰਾ 30 ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕੇਵਲ (i) ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹੇਗੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵੰਡ, ਜਾਂ (ii) ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ (ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ) ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ। 'ਤੇ ਰਾਜ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਆਧਾਰ 'ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ' ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਥੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪੂਰਵ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦਾ, ਰਾਜ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 18 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 30 ਇਸ ਦੇ ਕਥਿਤ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸਹੀ। ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ ਜਾਂ ਵਿਕਸਤ ਪੋਸਟ ਅਵਾਰਡ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 30 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭੋਗ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਦੇ. ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਹੀ, ਆਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਹੈ ਟਾਈਟਲ ਪੋਸਟ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਉਪਾਅ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਤੱਕ। ਇਸ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਅਤੇ 30 ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਓਵਰਲੈਪ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਖੇਤਰ ਹੋਣਗੇ।

37. ਕਲੈਕਟਰ ਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿਤਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਲੈਕਟਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਇੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਕਲੈਕਟਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਟਾਈਟਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਸਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ।

ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ 18 ਜਾਂ 30 ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਝਗੜੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 17 ਜਾਂ 30 ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੱਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਹੈ ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਰਤਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰਵ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ 'ਤੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਅਕੇਲੇ ਉੱਪਰ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

38. ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਨਾਮ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ 'ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ' ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ; ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਏ, ਦੋ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ: (i) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੱਚੇ ਖੇਤਰਫਲ ਬਾਰੇ, ਭਾਵ, ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਪ, (ii) ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਾਰੇ, ਭਾਵ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ, ਅਤੇ (iii) 'ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ' ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ, ਫਿਰ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ 'ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ' ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਚਕਾਰ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦਾ ਇਨਾਮ; ਜੇਕਰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ; ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ, ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।"

33.ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਸਬੰਧੀ ਝਗੜਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ

ਕੇਵਲ ਮੁੱਖ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਆਫ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ।

34. ਸਾਡਾ ਅੰਤਿਮ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ: ਜੇਕਰ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਆਫ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਕਤੀ, ਧਾਰਾ 3H ਦੀ ਉਪਧਾਰਾ (3) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਰਾਏ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਕਿਸਮ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਟਰਾਇਅਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਆਫ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਫਿਰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

35. ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਮਾਊ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 16.01.2020 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਨਾਲ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਟ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 7310 ਦੇ 2020 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਵੰਡ ਸਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਖਾਸ ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁਣ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3H ਦੀ ਉਪਧਾਰਾ (4) ਅਨੁਸਾਰ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ।

36. ਅਪੀਲ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

37. ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

38. ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate